

Παρουσίαση Μονάδας Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών Νότιας Πελοποννήσου

Η Μονάδα Διαχείρισης στο σήμερα:
ρόλος και δράσεις

Επιμέλεια – Παρουσίαση:
Κανελίδου Άννα
Δασολόγος-Περιβαλλοντολόγος MSc

Διαχείριση περιοχών αρμοδιότητας και ιστορικό

1999: Εισήχθη το Θεσμικό πλαίσιο για την διαχείριση των Προστατευόμενων Περιοχών (ΠΠ) της Ελλάδας με τον Ν.2742/1999.

2002: Ίδρυση Φορέων Διαχείρισης ΠΠ με τον Ν. 3044/2002.

2007: **Αρχική στελέχωση και έναρξη λειτουργίας.**

2010: Θεσμοθέτηση της ΠΠ όρους Πάρνωνα και υδροτόπου Μουστου με την έκδοση της ΚΥΑ 33999/2010. **2010:** Καθορισμός μέτρων και διαδικασιών για τη διατήρηση της άγριας ορνιθοπανίδας και των οικοτόπων/ενδιαιτημάτων της, σε συμμόρφωση με τις διατάξεις της Οδηγίας 79/409/ΕΟΚ (ΦΕΚ 1495/Β/6-9-2010).

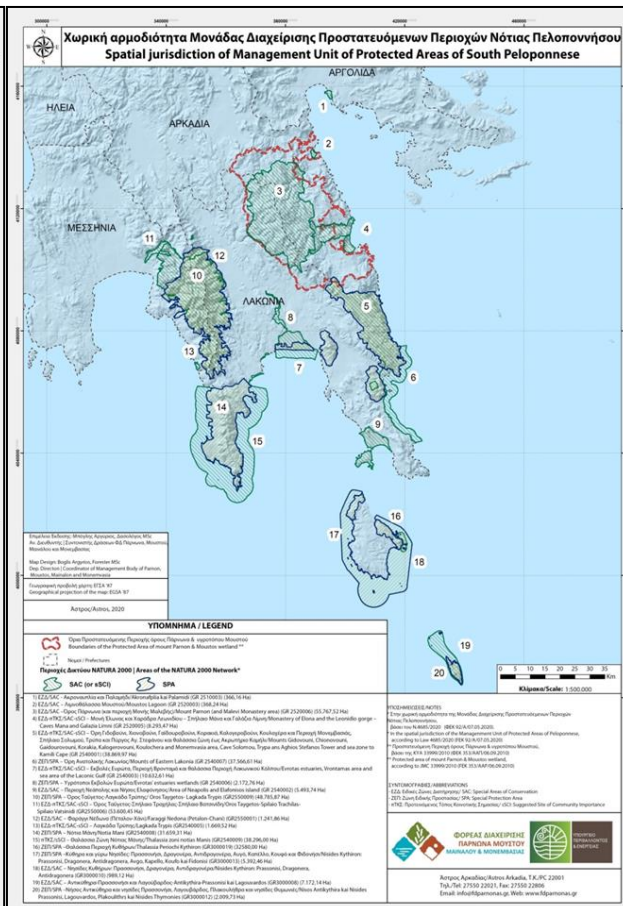
2011: Έκδοση εθνικού καταλόγου των περιοχών που εντάσσονται στο κοινοτικό δίκτυο Natura 2000 με τον Ν.3937/2011 «Διατήρηση της βιοποικιλότητας και άλλες διατάξεις» όπως ορίστηκαν στην Οδηγία 92/43/ΕΟΚ για τη διατήρηση των φυσικών οικοτόπων καθώς και της άγριας πανίδας και χλωρίδας. **2011:** **Πλήρης στελέχωση.**

2017: Αναθεώρηση εθνικού καταλόγου περιοχών Ευρωπαϊκού Οικολογικού Δικτύου Natura 2000.

2018: Αύξηση της χωρικής αρμοδιότητας του Φορέα Διαχείρισης και ίδρυση 8 επιπλέον ΦΔΠΠ (σύνολο 36) με τον Ν.4519/2018 «Φορείς Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ 25/Α'/20-2-2018).

2020: Ν. 4685/2020 Εκσυγχρονισμός περιβαλλοντικής νομοθεσίας, ενσωμάτωση στην ελληνική νομοθεσία των Οδηγιών 2018/844 και 2019/692 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και λοιπές διατάξεις. Αλλαγή των περιοχών του δικτύου Natura 2000 και του συστήματος διαχείρισής τους υπό τον ΟΦΥΠΕΚΑ. Συνολικά 24 Μονάδες Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών.

2022: ΥΑ αριθμ. ΥΠΕΝ/ΔΝΕΠ/11828/467/2022 Κατάργηση Φορέα Διαχείρισης ΠΜΜΜ. Καθολικός διάδοχος ο Ο.Φ.Υ.Π.Ε.Κ.Α. του Υ.Π.Ε.Ν. και μετάβαση στη δημιουργία της Μ.Δ.Π.Π Νότιας Πελοποννήσου από την συνένωση του Φ.Δ.Π.Μ.Μ.Μ. και του Φ.Δ. Προστατευόμενων Περιοχών Νότιας Πελοποννήσου – Κυθήρων.

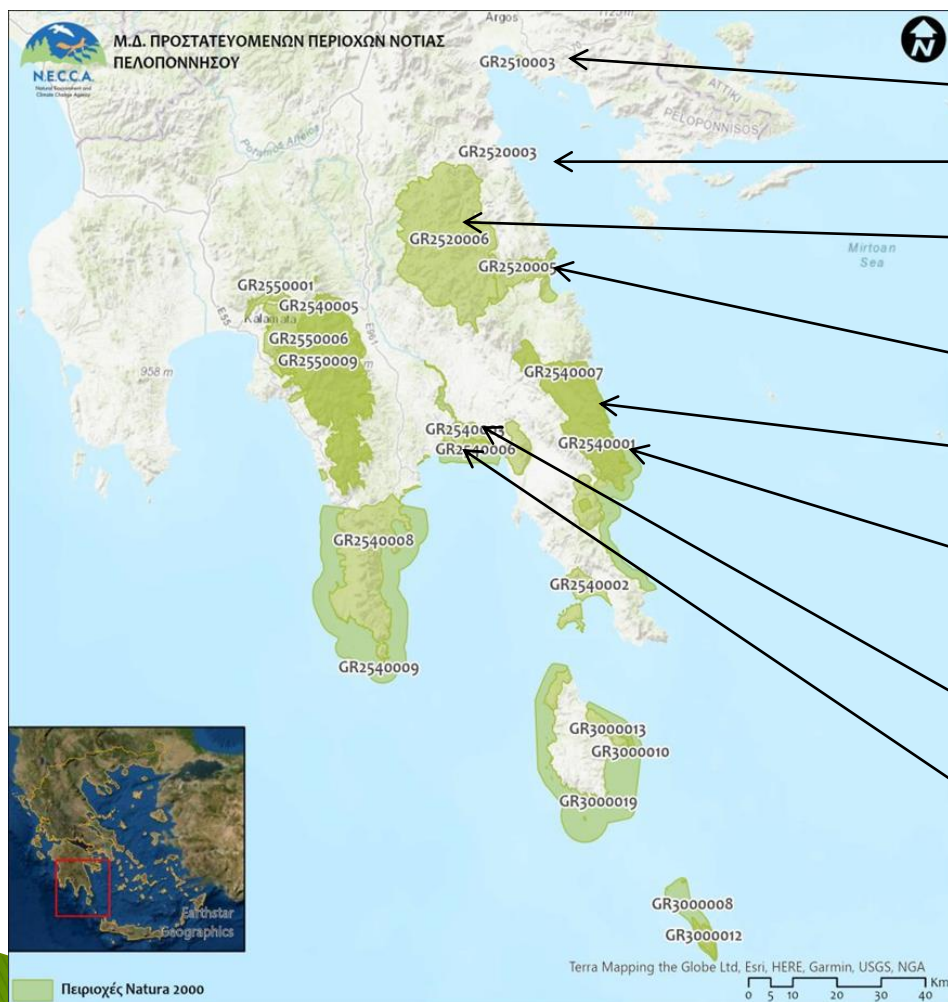
Διαχείριση περιοχών αρμοδιότητας

Με την ψήφιση του **N. 4685/2020** (ΦΕΚ Α 92/07-05-2020), νέες αλλαγές στο σύστημα διαχείρισης των προστατευόμενων περιοχών ήρθαν και άλλαξαν πλήρως την υφιστάμενη κατάσταση. Την διαχείριση ανέλαβε ο **Οργανισμός Φυσικού Περιβάλλοντος και Κλιματικής Αλλαγής (Ο.ΦΥ.ΠΕ.Κ.Α.)** με την δημιουργία, υπό τον ΟΦΥΠΕΚΑ, 24 Μονάδων Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών, ως καθολικοί διάδοχοι των Φορέων Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών (ΦΔΠΠ). Οι ΜΔΠΠ λειτουργούν σε επίπεδο Τμήματος, και εντάσσονται στην ιεραρχική δομή του ΟΦΥΠΕΚΑ.

Εντός του **2021** ξεκίνησε η μετάβαση στο νέο σύστημα διαχείρισης των προστατευόμενων περιοχών, με την κατάργηση δέκα (10) Φορέων Διαχείρισης και την μετατροπή τους σε **Μονάδες Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών**, το οποίο βασίζεται σε μια κεντρική δομή και **24** αποκεντρωμένες Μονάδες και η οποία ολοκληρώθηκε για όλους του Φορείς Διαχείρισης στις **10 Μάρτη 2022**.

Στην περίπτωση του ΦΔ ΠΜΜΜ, με την υπ. αριθμ. οικ. ΥΠΕΝ/ΔΝΕΠ/11828/467 απόφαση του ΦΕΚ **1056/10-03-2022**, **καταργήθηκε** ο Φορέας Διαχείρισης Πάρνωνα, Μουστού, Μαινάλου & Μονεμβασίας και καθολικός διάδοχός του, καθίσταται ο Ο.ΦΥ.ΠΕ.Κ.Α. του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας (Υ.Π.Ε.Ν.), με τη **δημιουργία της Μονάδας Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών Νότιας Πελοποννήσου**, με αρκετές αλλαγές στις περιοχές χωρικής αρμοδιότητας οι οποίες ανέρχονται σε **είκοσι (20)** περιοχές του δικτύου **NATURA 2000**.

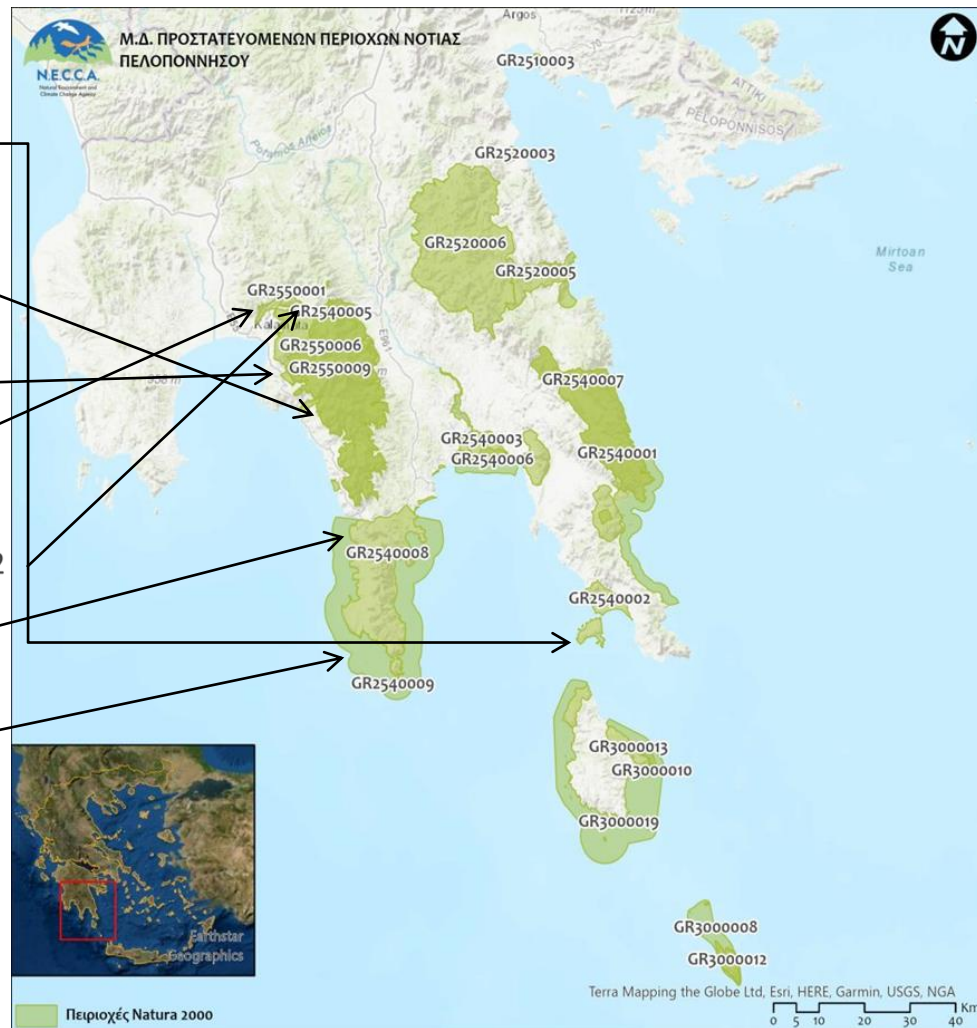
Περιοχές NATURA 2000 αρμοδιότητας Μονάδας Διαχείρισης

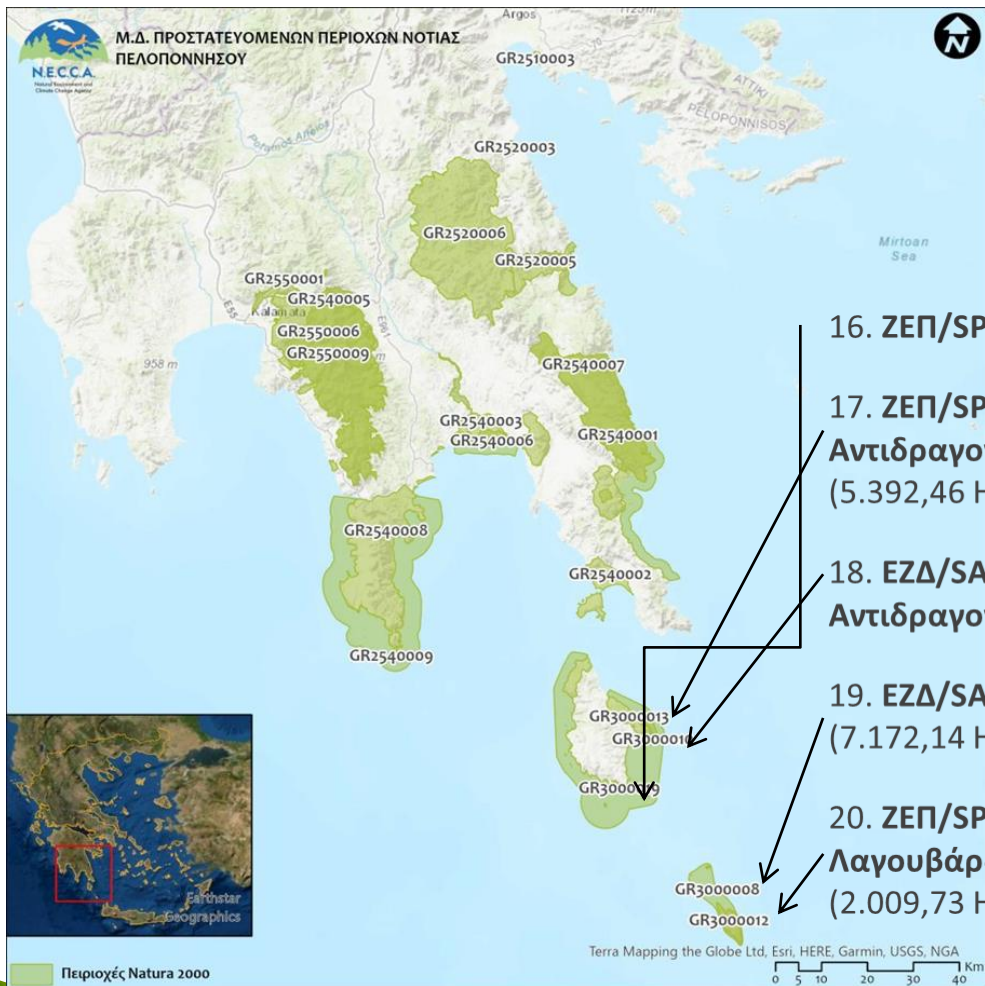
1. ΕΖΔ/SAC - Ακροναυπλία και Παλαμήδι (GR 2510003) (366,16 Ha).
2. ΕΖΔ/SAC – Λιμνοθάλασσα Μουστού (GR 2520003) (368,24 Ha).
3. ΕΖΔ/SAC –Όρος Πάρνωννα (και περιοχή Μονής Μαλεβής) (GR 2520006) (55.767,52 Ha).
4. ΕΖΔ-πΤΚΣ/SAC-sSCI – Μονή Έλωνας και Χαράδρα Λεωνιδίου – Σπήλαιο Μάνα και Γαλάζια Λίμνη (GR 2520005) (8.293,47 Ha)
5. ΖΕΠ/SPA – Όρη Ανατολικής Λακωνίας (GR 2540007) (37.566,61 Ha).
6. ΕΖΔ-πΤΚΣ/SAC-sSCI – Όρη Γιδοβούνι, Χιονοβούνι, Γαϊδουροβούνι, Κορακιά, Καλογεροβούνι, Κουλοχέρα και Περιοχή Μονεμβασιάς, Σπήλαιο Σολωμού, Τρύπα και Πύργος Αγ. Στεφάνου και θαλάσσια ζώνη έως Ακρωτήριο Καμήλι (GR 2540001) (38.869,97 Ha).
7. ΕΖΔ-πΤΚΣ/SAC-sSCI – Εκβολές Ευρώτα, Περιοχή Βρονταμά και θαλάσσια Περιοχή Λακωνικού Κόλπου (GR 2540003) (10.632,61 Ha).
8. ΖΕΠ/SPA – Υγρότοποι Εκβολών Ευρώτα (GR 2540006) (2.172,76 Ha).

Περιοχές NATURA 2000 αρμοδιότητας Μονάδας Διαχείρισης

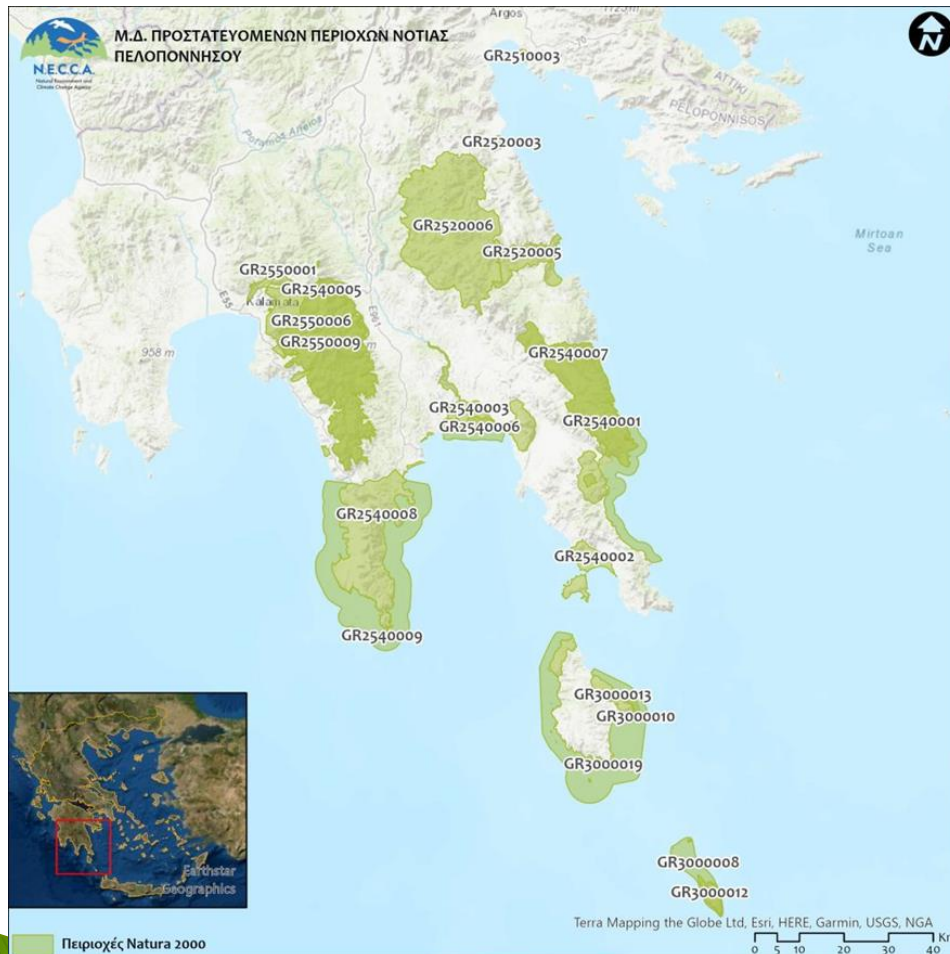
9. ΕΖΔ/SAC – Περιοχή Νεάπολης και Νήσος Ελαφώνησος (GR 2540002) (5.493,74 Ha).
10. ΖΕΠ/SPA – Όρος Ταΰγετος-Λαγκάδα Τρύπης (GR2550009) (48.785,87 Ha).
11. ΕΖΔ-πΤΚΣ/SAC-sSCI – Όρος Ταΰγετος-Σπήλαιο Τραχήλας-Σπήλαιο Βασινίδη (GR2550006) (53.600,45 Ha).
12. ΕΖΔ/SAC – Φαράγγι Νέδωνα (Πέταλον-Χάνι) (GR2550001) (1.241,86 Ha).
13. ΕΖΔ-πΤΚΣ/SAC-sSCI – Λαγκάδα Τρύπης (GR2540005) (1.669,52 Ha).
14. ΖΕΠ/SPA – Νότια Μάνη (GR2540008) (31.659,31 Ha).
15. πΤΚΣ/sSCI – Θαλάσσια Ζώνη Νότιας Μάνης (GR2540009) (38.296,00 Ha).

Περιοχές NATURA 2000 αρμοδιότητας Μονάδας Διαχείρισης

Ευρωπαϊκό Δίκτυο NATURA 2000

Οδηγία **92/43/ΕΟΚ** για την διατήρηση των Φυσικών Οικοτόπων καθώς και της άγριας πανίδας και χλωρίδας (ή Οδηγία Οικοτόπων, Habitats Directive)

Οδηγία **2009/147/ΕΚ** για τη διατήρηση των άγριων πτηνών (ή Οδηγία Πτηνών, Birds Directive)

Κύριος στόχος είναι η προστασία της βιολογικής ποικιλότητας μέσω της διατήρησης των φυσικών οικοτόπων στο ευρωπαϊκό έδαφος.

Για τον λόγο αυτό θεσμοθετεί ένα συνεκτικό οικολογικό δίκτυο Ειδικών Ζωνών Διατήρησης (Special Areas of Conservation – SACs / ΕΖΔ) με την ονομασία **NATURA 2000**, όπου συμπεριλαμβάνονται και οι Ζώνες Ειδικής Προστασίας για την ορνιθοπανίδα (Special Protection Areas – SPAs / ΖΕΠ), που έχουν καθοριστεί από την Οδηγία Πτηνών.

ΝΟΜΟΣ ΑΡΓΟΛΙΔΑΣ
PREFECTURE OF ARGOLIDA

ΝΟΜΟΣ ΑΡΚΑΔΙΑΣ
PREFECTURE OF ARKADIA

ΝΟΜΟΣ ΛΑΚΟΝΙΑΣ
PREFECTURE OF LACONIA

ΑΡΓΟΛΙΚΟΣ ΚΟΛΠΟΣ
ARGOLIC GULF

ΕΥΡΩΤΑΣ ΠΟΤΑΜΟΣ
EUROTAS RIVER

ΤΑΥΓΕΤΟΣ
TAYGETOS

ΤΑΥΓΕΤΟΣ ΤΟΡΡΕΝΤ
TAYGETOS TORRENT

ΑΡΧΑΪΟΝ
ARCHAION

ΔΑΨΟΝ ΤΕΡΡΗΝ
DAPSON TERRIN

ΕΖΑ Όρος Πάρωνα και Τριφυρί Μοναστήρι
SAC: Mount Parnon summits and area of Malevo monastery (GR 2520008)

ΕΖΑ Όρος Αιτωλικού
SAC: Mounts of Aetolia (GR 2520009)

ΕΖΑ Όρος Αιτωλικού, Αιτωλικό και Χαραδράς
SAC: Monastery of Elona and the Leonidio gorge (GR 2520005)

ΕΖΑ Όρη Γαδουβίου, Χανδακίου, Γαδουβίου, Κορινθίου, Καλαμών, Κορινθίου και Παναχίου Μοναστηρίου
SAC: Mounts of Gaidourio, Chaniourio, Gaidourio, Korinthio, Kalamoni, Korinthio and Panachio Monastery (GR 2540001)

ΕΖΑ Όρη Αιτωλικού, Αιτωλικό
SPA: Mounts of Eastern Laconia (GR 2540007)

Map Design: Bogdan Argyros
Management Body of Mount Parnon and Mousotis Wetland
Γεωγραφική προβολή: ΕΓΣΑ '87
Geographical projection of the map: EGSΑ '87
Αστρος/Astros, 2014

Σχεδιαστής: Βογδάν Αργύρος
ΕΠΙΤΡΟΠΗ
GR123 Όρη Αιτωλικού, Αιτωλικό
Important Bird Area (IBA)
GR123 Mounts of Eastern Laconia

0 3 6 9
Κίλμα/Scale: 1:30.000

Προστατευόμενες περιοχές:

- ❑ **Περιοχές Απόλυτης Προστασίας της Φύσης**
 - α. Συστάδα Δενδρόκεδρου Μονής Μαλεβής (2.I)
 - β. Υγρότοπος Μουστου (2.II)

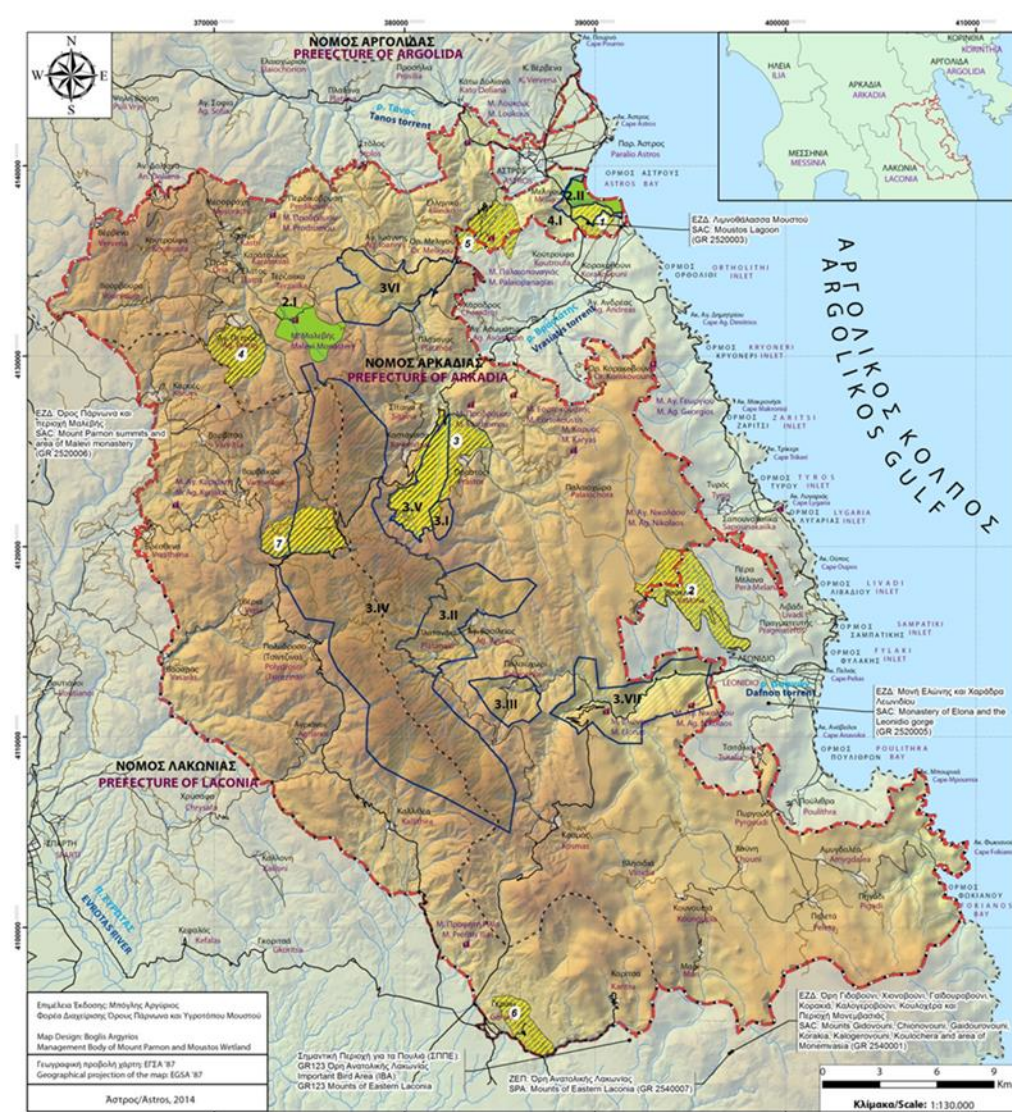
*** Σε αυτές τις περιοχές επιτρέπεται μόνο η επιστημονική έρευνα και καμία ανθρώπινη δραστηριότητα που έχει χαρακτήρα περιστασιακής ή μόνιμης παρέμβασης στο φυσικό περιβάλλον.**

[illegible]

- α.** Δάση Δενδρόκεδρου Πραστού (3.Ι)
- β.** Δάση Δενδρόκεδρου Αγίου Βασιλείου – Πλατανακίου (3.ΙΙ)
- γ.** Δάση Δενδρόκεδρου Παλαιοχωρίου (3.ΙΙΙ)
- δ.** Σημαντική περιοχή χλωρίδας Κορυφών Πάρνωννα (3.ΙV)
- ε.** Σημαντική περιοχή χλωρίδας Μαζιάς-Κοντολινάς (3.V)
- στ.** Σημαντική περιοχή χλωρίδας Αγίου Ιωάννη – Ορεινής Μελιγούς (3.VΙ)
- ζ.** Περιοχή Χαράδρας Δαφνώννα και Μονών Ελώνης και Σίντζας (3. VΙΙ)
- η.** Υγρότοπος Μουστου (4.Ι)

* Σε αυτές τις περιοχές επιτρέπονται αρκετές υφιστάμενες δραστηριότητες, οι οποίες δεν έχουν αρνητικές επιδράσεις στην προστατευόμενη περιοχή.

Προστατευόμενη Περιοχή Όρους Πάρνωνα & Υγροτόπου Μουστού

- Εκτάσεις εκτός των Περιοχών Απόλυτης Προστασίας της Φύσης, των Περιοχών Προστασίας της Φύσης, της ζώνης Προστασίας Μουστού και των περιοχών με εγκεκριμένο σχέδιο πόλης (Περιοχές Οικοανάπτυξης)

* Επιτρέπονται σχεδόν όλες οι δραστηριότητες με ορισμένες ελάχιστες προϋποθέσεις...

- Περιοχές Προστασίας των Ρεμάτων

Αρμοδιότητες τη ΜΔΠΠ Νότιας Πελοποννήσου

Άρ. 34 Ν. 4685/2020, παρ. 2 – Σύσταση και αρμοδιότητες ΜΔΠΠ:

1. Συμμετοχή στην κατάρτιση, εφαρμογή , παρακολούθηση, αξιολόγηση και επικαιροποίηση των σχεδίων διαχείρισης των προστατευόμενων περιοχών χωρικής αρμοδιότητας τους, καθώς και παρακολούθηση τα κατάστασης των ειδών και των οικοτόπων διεθνούς, ενωσιακού και εθνικού ενδιαφέροντος στις περιοχές χωρικής αρμοδιότητας τους.
2. Κατάρτιση ετήσιας έκθεσης για τις προστατευόμενες περιοχές της χωρικής αρμοδιότητάς τους.
3. Κατάρτιση μελετών και διεξαγωγή ερευνών, καθώς και συμμετοχή στην εκτέλεση τεχνικών ή άλλων έργων που περιλαμβάνονται στα οικεία σχέδια διαχείρισης και είναι απαραίτητα για την προστασία, διατήρηση, αποκατάσταση και ανάδειξη των προστατευόμενων περιοχών.
4. Διαβούλευση με την τοπική κοινωνία, τους παραγωγικούς φορείς και κάθε άλλον εμπλεκόμενο κατά περίπτωση φορέα, εντός των περιοχών ευθύνης τους σε οποιαδήποτε περίπτωση απαιτείται, με στόχο την ολοκληρωμένη διαχείριση, την αποτελεσματική προστασία και την ανάδειξη των αξιών των προστατευόμενων περιοχών, καθώς και την ενσωμάτωση της περιβαλλοντικής παραμέτρου στα τοπικά αναπτυξιακά πρότυπα και προγράμματα.
5. Ενημέρωση και ευαισθητοποίηση του πληθυσμού και των παραγωγικών φορέων σε θέματα αναγόμενα στο έργο και τους σκοπούς του ΟΦΥΠΕΚΑ. Στο πλαίσιο αυτό, οι ΜΔΠΠ μπορούν να ιδρύουν και να λειτουργούν κέντρα πληροφόρησης και να αναλαμβάνουν σχετική εκδοτική δραστηριότητα έντυπης ή και ηλεκτρονικής μορφής.

Αρμοδιότητες τη ΜΔΠΠ Νότιας Πελοποννήσου

6. Διοργάνωση και συμμετοχή σε προγράμματα κατάρτισης και επιμόρφωσης, καθώς και σε συνέδρια, ημερίδες, σεμινάρια και σε άλλες ενημερωτικές εκδηλώσεις, για την προώθηση και ανάδειξη των στόχων της διαχείρισης των προστατευόμενων περιοχών.
7. Συμμετοχή στον έλεγχο της εφαρμογής της περιβαλλοντικής νομοθεσίας καθώς και των ειδικότερων όρων και ρυθμίσεων που αφορούν κάθε περιοχή.
8. Συμμετοχή στον τοπικό αντιπυρικό σχεδιασμό στις περιοχές ευθύνης τους σε συνεργασία με το Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας και με το Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη.
9. Κατάρτιση Τοπικών Σχεδίων Δράσεων Προτεραιοτήτων (ΤΣΔΠ), στα οποία καθορίζονται οι ανάγκες και οι προτεραιότητες χρηματοδότησης αναφορικά με τη διαχείριση των προστατευτέων αντικειμένων και με την προτεραιότητα της διατήρησης της καλής κατάστασης των οικοτόπων.
10. Συγκέντρωση επιστημονικών πληροφοριών και αξιόπιστων στατιστικών δεδομένων που προέρχονται από ερευνητικά και άλλα προγράμματα στις περιοχές ευθύνης τους και οργάνωση σε κατάλληλη υποδομή θεματικών και χωρικών βάσεων των δεδομένων που αφορούν τα προστατευτέα αντικείμενα της χωρικής ευθύνης τους.
11. Εισήγηση για αξιοποίηση χρηματοδοτικών εργαλείων και εσόδων από οικοτουριστικές και λοιπές δραστηριότητές τους για την ανάδειξη τοπικών προϊόντων του πρωτογενούς τομέα και την υλοποίηση έργων και δράσεων προώθησης της περιφερειακής και της τοπικής ανάπτυξης.
12. Συμμετοχή στην εκτέλεση εθνικών, ευρωπαϊκών ή διεθνών προγραμμάτων και δράσεων σχετικών με την περιοχή ευθύνης τους, τα οποία προάγουν ή προβάλλουν τους σκοπούς των ΜΔΠΠ.

Αρμοδιότητες τη ΜΔΠΠ Νότιας Πελοποννήσου

13. **Σύνταξη σχεδίων φύλαξης των περιοχών αρμοδιότητάς τους**, η συνεπικουρία με τους αρμόδιους φορείς μέσω των Μνημονίων Συνεργασίας του άρθρου 37 και η παρακολούθηση της εφαρμογής τους.
14. Συμμετοχή σε Προγραμματικές Συμβάσεις και Μνημόνια Συνεργασίας με άλλες δημόσιες υπηρεσίες και φορείς κατά τις διατάξεις των άρθρων 37 και 38.
15. Προώθηση, υποστήριξη, οργάνωση και υλοποίηση οικοτουριστικών δράσεων και έγκριση δραστηριοτήτων ξενάγησης εντός των προστατευόμενων περιοχών της χωρική τους ευθύνης.

Σκοπός της φύλαξης-επόπτευσης της προστατευόμενης περιοχής είναι η διαφύλαξη των βιοτικών και αβιοτικών παραμέτρων και πόρων της, μέσω του έγκαιρου εντοπισμού και της καταπολέμησης των παράνομων δραστηριοτήτων και κυρίως της πρόληψης και της αποτροπή τους.

Εξοπλισμός - Διαθέσιμα Μέσα - Προσωπικό

Προσωπικό:

- Τέσσερις (4) φύλακες – επόπτες.

Εξοπλισμός:

- Τρία (3) οχήματα αγροτικού τύπου . Φέρουν σύγχρονο βυτίο πυρόσβεσης (προμήθεια 2020), χωρητικότητας 500 λίτρων, κατά την διάρκεια της αντιπυρικής περιόδου (Μάιος –Οκτώβριος).
- Φορητοί και σταθεροί ασύρματοι αυτοκινήτου, συντονισμένοι στις συχνότητες Πυροσβεστικών Υπηρεσιών Αρκαδίας και Λακωνίας.
- Μάνικες πυρόσβεσης.
- Κιάλια - φωτογραφικές μηχανές- GPS.
- Οδηγοί αναγνώρισης ειδών.
- Εργαλειοθήκες.

Έντυπα:

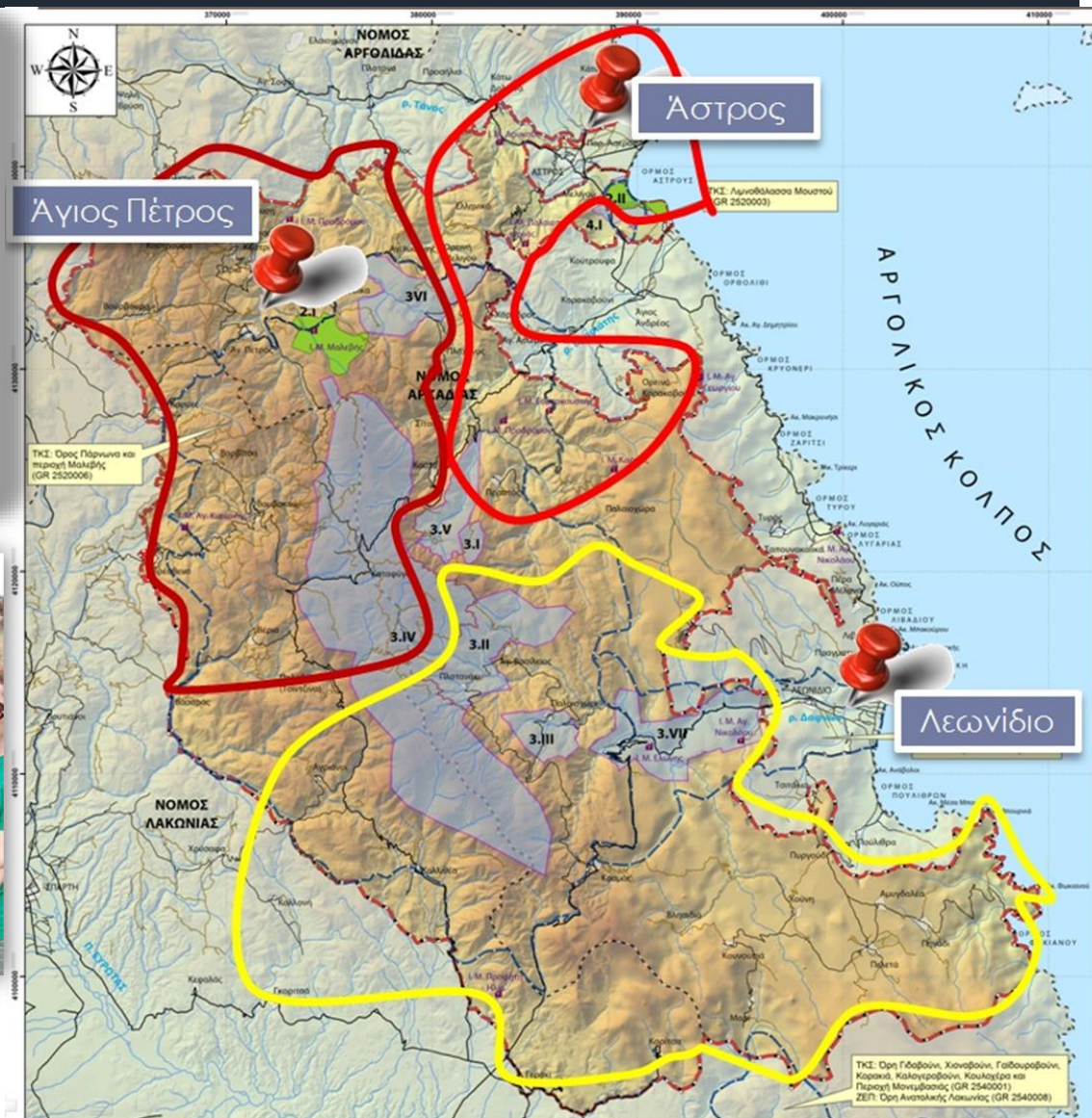
- Δελτίο κίνησης οχήματος.
- Φύλλο καταγραφής συμβάντων φύλαξης.
- Δελτίο παρακολούθησης.

Περιοχή Φύλαξης

Άριστη συνεργασία με:

- Πυροσβεστική Υπηρεσία
- Δασική Υπηρεσία
- Θηροφυλακή
- Λιμεναρχείο
- Αστυνομία
- Δήμους
- Κτηνοτρόφους
- Συλλόγους, Συνεταιρισμούς

Παράνομες Δραστηριότητες

- Λαθροθηρία
- Αμμοληψίες
- Λαθροϋλοτομία και παράνομη μεταφορά ξυλείας
- Παράνομη συλλογή ειδών χλωρίδας
- Λαθραλεία
- Εκδήλωση Πυρκαγιάς
- Απόρριψη στερεών αποβλήτων, λυμάτων

Δυσκολίες...

- Ανεπάρκεια θεσμικού πλαισίου.

- Αδυναμία διενέργειας ελέγχων.

- Περιορισμός επόπτευσης στην παρατήρηση (λήψη αποδεικτικών στοιχείων), σύσταση και άμεση ειδοποίηση των αρμόδιων υπηρεσιών.

- Έλλειψη προσωπικού

2 επόπτες στο πεδίο

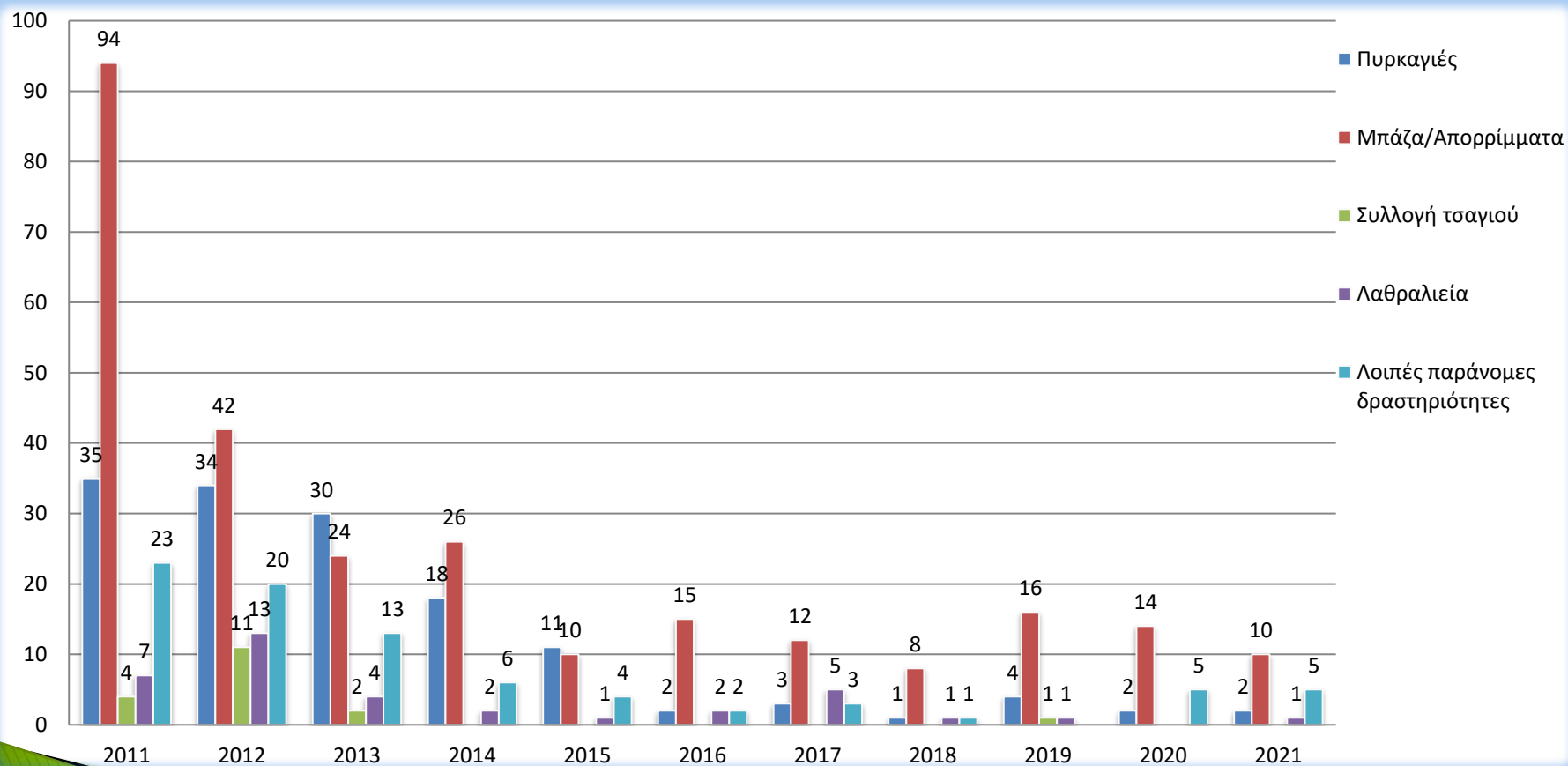
- Έκταση προστατευόμενης περιοχής.
- ΕΜΑΔΔ: Ειδική Μονάδα Ανίχνευσης Δηλητηριασμένων Δολωμάτων (πιστοποιημένος χειριστής – ειδικά εκπαιδευμένος σκύλος).
- Διοικητική υποστήριξη

- Υ.Α. υπ' αριθμ. 1450/550/1982 (ΦΕΚ 93/Β/1982):
περιορισμένη ποσότητα καυσίμων εξαρτώμενη από
τους φορολογητέους ίππους

Αποτελέσματα...

ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ ΠΑΡΑΝΟΜΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ 2011 – 2021 ΣΥΓΚΡΙΣΗ ΤΙΜΩΝ ΑΝΑ ΕΤΟΣ

Πρόγραμμα παρακολούθησης...

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Περιβάλλον & Αειφόρος Ανάπτυξη» (Ε.Π ΠΕΡ.Α .Α) που συγχρηματοδοτήθηκε από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ).

Πράξη: Προστασία και Διατήρηση της Βιοποικιλότητας του Όρους Πάρνωνα και Υγροτόπου Μουστού.

Εννέα (9) Υποέργα Παρακολούθησης (monitoring):

- Καταγραφή και παρακολούθηση των ειδών χλωρίδας.
- Καταγραφή και παρακολούθηση των τύπων οικοτόπων.
- Καταγραφή και παρακολούθηση των ειδών θηλαστικών.
- Καταγραφή και παρακολούθηση των ειδών ασπονδύλων.
- Καταγραφή και παρακολούθηση των ειδών πτηνών.
- Καταγραφή και παρακολούθηση των ειδών ερπετών και αμφιβίων.
- Καταγραφή και παρακολούθηση των ειδών ψαριών.
- Καταγραφή και παρακολούθηση των ειδών μανιταριών.
- Καταγραφή και παρακολούθηση των ειδών χειροπτέρων.

Πρόγραμμα παρακολούθησης...

Καταγραφή και παρακολούθηση ειδών χειροπτέρων:

Διάρκεια: 2013-2015.

Φάσεις: 4

Ανάδοχος Εταιρεία: Γεωανάλυση Α.Ε.

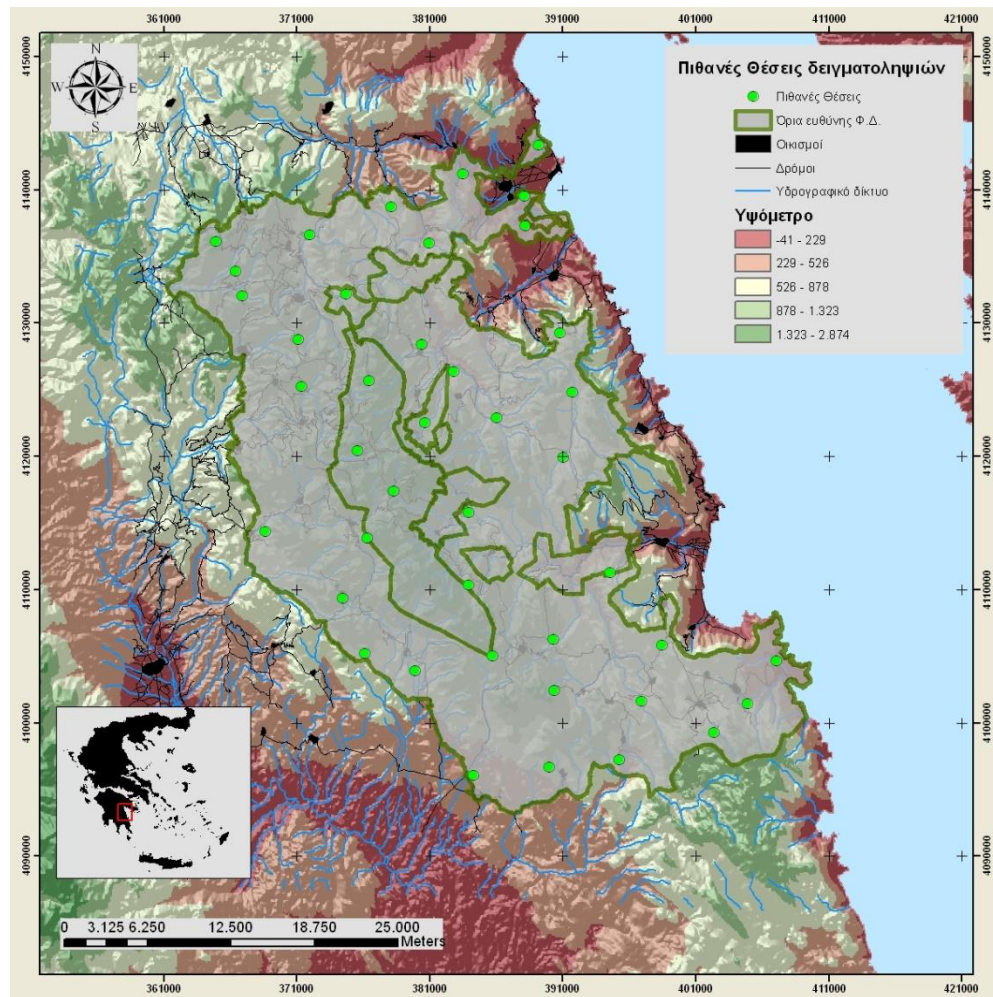
Περιοχές Μελέτης:

- Προστατευόμενη Περιοχή όρους Πάρνωνα και υγροτόπου Μουστου
- ΕΖΔ «Κορυφές όρους Πάρνωνα και Περιοχή Μαλεβής» (GR2520006)
- ΕΖΔ «Λιμνοθάλασσα Μουστου» (GR2520003)
- ΕΖΔ «Μονή Ελώνης και Χαράδρα Λεωνιδίου (GR2520005)

Αναθεώρηση του Εθνικού καταλόγου (2017)

ΕΖΔ- πΤΚΣ «Μονή Έλωνας και Χαράδρα Λεωνιδίου - Σπήλαιο Μάνα και Γαλάζια Λίμνη» (GR2520005)

Πρόγραμμα παρακολούθησης...

Είδη χειροπτέρων προς διερεύνηση

- Α' Φάση : 4 είδη (από αναφορές για την περιοχή μελέτης)
+ 2 είδη (εντοπίζονται σε κοντινές περιοχές)

<i>Rhinolophus ferrumequinum</i>	GR 2520006 (SDF)
<i>Myotis emarginatus</i>	GR 2520006 (SDF)
<i>Hypsugo savii</i>	ΠΕΡΙΟΧΗ ΜΕΛΕΤΗΣ
<i>Tadarida teniotis</i>	ΠΕΡΙΟΧΗ ΜΕΛΕΤΗΣ
<i>Myotis mystacinus/aurascens</i>	ΕΥΡΥΤΕΡΗ ΠΕΡΙΟΧΗ
<i>Pipistrellus kuhlii</i>	ΕΥΡΥΤΕΡΗ ΠΕΡΙΟΧΗ

Από τις 4 περιοχές Natura 2000 μόνο σε μία αναφέρονται είδη χειροπτέρων του Παραρτήματος II της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ !

- Β' Φάση: 19 είδη χειροπτέρων (από βιβλιογραφική αναζήτηση και εργασίες πεδίου)
- Γ'-Δ' Φάσεις: 22 είδη (από βιβλιογραφική αναζήτηση και εργασίες πεδίου)

Το είδος *Myotis caraccinii* δεν εντοπίστηκε στην Β' Φάση!

Πρόγραμμα παρακολούθησης...

Εργασίες πεδίου: 26 ημέρες

- 04/05/2014 (Σπήλαιο Μάνα)
- 22/6-01/07/2014 (Σπήλαια Φουρνάτα-Γαλαζία Λίμνη)
- 03-08 /10/2014)
- 16-20 /04/ 2015 (19/4 Σπ. Φουρνάτα)
- 15-20 /09/ 2015 (19/9 Σπ. Φουρνάτα)

Μεθοδολογία (βάσει της διεθνούς βιβλιογραφίας):

- Επιθεωρήσεις γνωστών και εν δυνάμει καταφυγίων (σπήλαια, ορυχεία, κτίρια, γέφυρες).
- Παγιδεύσεις νυχτερίδων σε θέσεις τροφοληψίας.
- Ηχογράφηση φωνών εντοπισμού σε θέσεις τροφοληψίας.

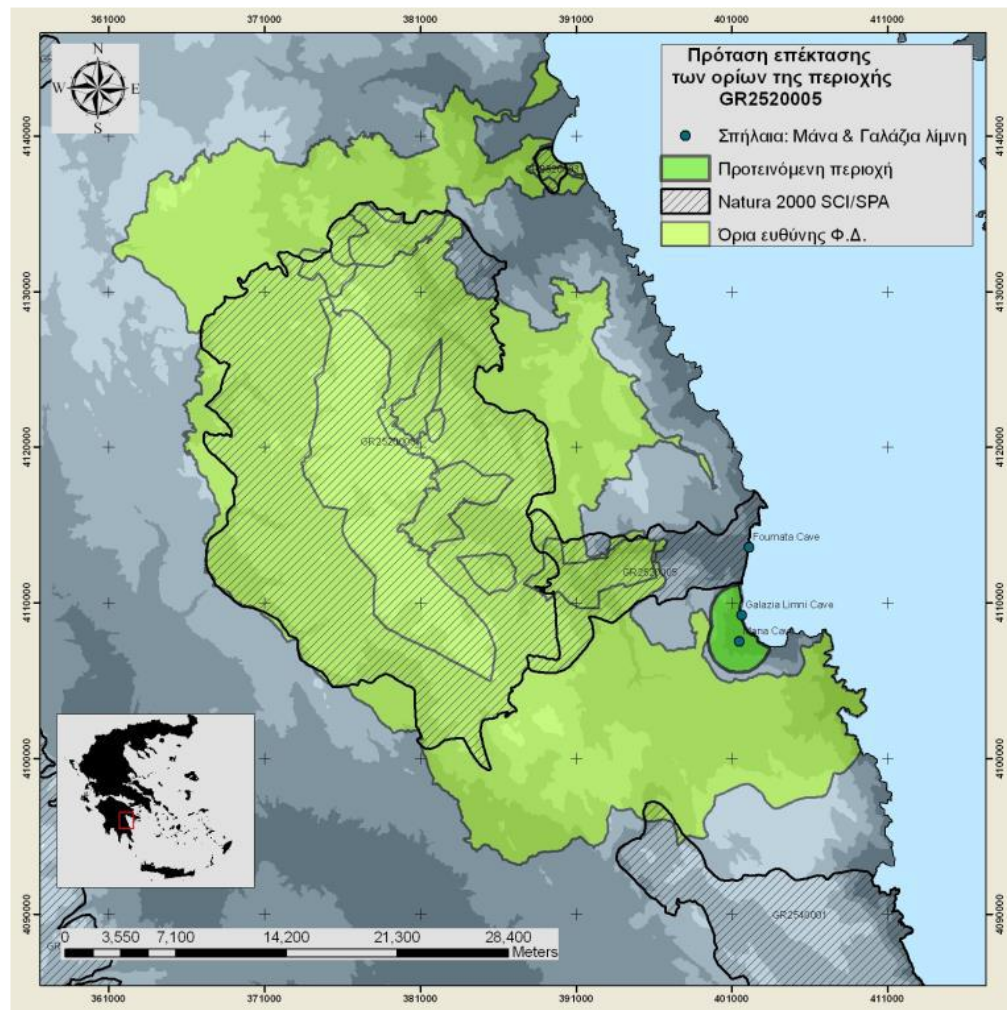

Πρόγραμμα παρακολούθησης...

Κατά τη διάρκεια υλοποίησης του προγράμματος τα σπήλαια Γαλάζια Λίμνη και Μάνα βρίσκονταν εκτός της περιοχής Natura με κωδικό GR2520005 «Μονή Ελώνας και Χαράδρα Λεωνιδίου».

Από τα αποτελέσματα του προγράμματος προκύπτει ότι τα ανωτέρω σπήλαια μαζί με το σπήλαιο Φουρνάτα (βρίσκεται εντός περιοχής) αποτελούν από τα σημαντικότερα σημεία αποίκισης ειδών χειροπτέρων.

Προτείνεται η διεύρυνση των ορίων χωρικής αρμοδιότητας της ΜΔ (τέως ΦΔ), καθώς έχουν παρατηρηθεί ανεξέλεγκτες επισκέψεις (κυρίως στο Μάνα) από ομάδες σπηλαιολόγων (φασαρία, φλας φωτογραφικών μηχανών κ.α.) που προκαλούν όχληση των ζώων κατά τη διάρκεια της ημέρας, αναγκάζοντας τα να τα εγκαταλείψουν (θανάτωση νεογνών).

Πρόγραμμα παρακολούθησης...

Αποτελέσματα

- Βρέθηκαν νυχτερίδες σε 87 θέσεις και καταγράφηκαν 22 είδη χειροπτέρων! 10 είδη στο Παράρτημα II
- Τα πιο κοινά είδη ήταν: *Pipistrellus kuhlii*, *Pipistrellus pipistrellus*, *Pipistrellus pygmaeus*.
- Τα πιο δυσεύρετα: *Nyctalus lasiopterus*, *Plecotus kolombatovici*, *Myotis myotis*.
- Το σπάνιο είδος της Ελλάδας *Barbastella barbastellus* εντοπίστηκε σε 6 θέσεις (προτιμὰ ώριμα δάση σε καλή κατάσταση διατήρησης).
- Τα πιο σημαντικά σπήλαια στην περιοχή μελέτης αποδείχτηκε ότι είναι:
 - ❖ Σπήλαιο Φουρνάτα: χρησιμοποιείται από 7 είδη (4 είδη ρινόλοφων, *Myotis blythii*, *Myotis myotis*, *Miniopterus schreibersii*), ενώ η χρήση του διαφοροποιείται εποχιακά
 - ❖ Σπήλαιο Γαλάζια Λίμνη: χρησιμοποιείται από 3 είδη (*Rhinolophus ferrumequinum*, *Myotis emarginatus*, *Miniopterus schreibersii* την καλοκαιρινή περίοδο από μητρικές αποικίες της τάξεως των 100 ατόμων).
 - ❖ Σπήλαιο Μάνα: αποικίες 100δων ατόμων από 6 είδη (*Rhinolophus ferrumequinum*, *R. blasii*, *R. euryale*, *Myotis blythii*, *M. emarginatus*, *Miniopterus schreibersii*. Όλα είδη του Παραρτήματος II

<i>Rhinolophus ferrumequinum</i>	+, *	II, IV
<i>Rhinolophus hipposideros</i>	+	II, IV
<i>Rhinolophus euryale</i>	+	II, IV
<i>Rhinolophus blasii</i>	+	II, IV
<i>Myotis emarginatus</i>	+, *	II, IV
<i>Myotis capaccinii</i>	+	II, IV
<i>Myotis blythii</i>	+	II, IV
<i>Myotis myotis</i>	+	II, IV
<i>Myotis mystacinus/aurascens</i>	+	IV
<i>Myotis nattereri</i>	+	IV
<i>Nyctalus lasiopterus</i>	+	IV
<i>Nyctalus noctula</i>	+	IV
<i>Nyctalus leisleri</i>	+	IV
<i>Eptesicus serotinus</i>	+	IV
<i>Pipistrellus kuhlii</i>	+	IV
<i>Pipistrellus pipistrellus</i>	+	IV
<i>Pipistrellus pygmaeus</i>	+	IV
<i>Hypsugo savii</i>	+	IV
<i>Plecotus kolombatovici</i>	+	IV
<i>Barbastella barbastellus</i>	+	II, IV
<i>Miniopterus schreibersii</i>	+	II, IV
<i>Tadarida teniotis</i>	+	IV

Οργανισμός
Φυσικού Περιβάλλοντος
και Κλιματικής Αλλαγής

Ο.Φ.Υ.Π.Ε.Κ.Α.

Ευχαριστώ για την προσοχή σας!

**Μονάδα Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών
Νότιας Πελοποννήσου**

Άστρος Αρκαδίας, Τ.Κ. 22001

Τηλ.: 27550 22021

Email: mdpp.southernpeloponnese@necca.gov.gr

Web: www.necca.gov.gr

Οργανισμός
Φυσικού Περιβάλλοντος
και Κλιματικής Αλλαγής

Ο.Φ.Υ.Π.Ε.Κ.Α.

Λεωφόρος Μεσογείων 207 - 2ος Όροφος

11525 Αθήνα - τηλ.: 210 808 9271

ηλ. ταχ/μείο: info@necca.gov.gr - ιστοσελίδα: [//necca.gov.gr](http://necca.gov.gr)